

THIẾT KẾ CÁC SẢN PHẨM ĐIỆN TỬ HỖ TRỢ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC PHÒNG TRÁNH BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC CHO TRẺ TIỂU HỌC

• Đinh Văn Lộc^(*), Phạm Thị Mỹ Duyên^(*),
Mai Thị Cúc^(*), Nguyễn Hoàng An^(*)

Tóm tắt

Bài viết này trình bày về việc thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học, bao gồm website, video, game và cẩm nang nhằm cung cấp các kiến thức cơ bản cũng như hỗ trợ hình thành các kỹ năng phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ và là nguồn tài liệu tham khảo cho giáo viên, phụ huynh trong hoạt động này. Các sản phẩm đã thu được phản hồi tích cực của phụ huynh, giáo viên. Đặc biệt, kết quả thực nghiệm trên học sinh cũng cho thấy các tài liệu đã hỗ trợ tốt việc tiếp thu các nội dung phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ.

Từ khóa: Tài liệu điện tử, giáo dục phòng tránh, xâm hại tình dục, trẻ tiểu học.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, xâm hại tình dục trẻ em đang là một vấn nạn có diễn biến phức tạp và gây nhiều lo âu cho toàn thể xã hội. Xâm hại tình dục ở trẻ em không chỉ gây những hậu quả nghiêm trọng về mặt thể chất, trẻ có thể bị mất mạng sống mà còn ảnh hưởng đến tinh thần của các em, là nỗi ám ảnh của trẻ thơ, tác động tiêu cực đến quá trình phát triển và trưởng thành của các em, sự ảnh hưởng xấu đó có thể kéo dài đến suốt đời.

Có nhiều nguyên nhân gây ra các vụ việc xâm hại tình dục trẻ em, nhưng một trong những nguyên nhân quan trọng dẫn đến việc trẻ bị xâm hại tình dục đó là sự thiếu hiểu biết và thiếu quan tâm đến giáo dục giới tính, giáo dục an toàn của phụ huynh. Mặt khác, tại các trường tiểu học, công tác giáo dục về phòng tránh bị xâm hại tình dục cho các em còn chưa được chú trọng và gặp nhiều hạn chế, giáo viên (GV) chưa thực sự quan tâm đến giáo dục phòng tránh cùng với việc thiếu các tài liệu, đặc biệt là các tài liệu điện tử, cũng là những lý do dẫn đến thực trạng trẻ bị xâm hại tình dục ngày càng gia tăng. Vì vậy, việc thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho GV, phụ huynh, học sinh (HS) ở các trường tiểu học là vô cùng cần thiết. Thêm vào đó, việc giáo dục giới tính nói chung và giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục nói riêng là một vấn đề giáo dục hết sức cần thiết cho trẻ và luôn quan trọng với trẻ cho dù là ở độ tuổi nào. Từ những vấn đề trên, nhằm góp phần nâng cao hiệu quả phòng

tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học hiện nay, nhóm tác giả quyết định nghiên cứu “Thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học”.

2. Cơ sở lý thuyết

2.1. Khái niệm sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học, trong bài báo này được hiểu là các sản phẩm được xây dựng và phát triển để sử dụng trên các thiết bị điện tử (máy vi tính, điện thoại thông minh) như game dành cho hệ điều hành Android, video, cẩm nang, website nhằm giúp cho GV, phụ huynh trong hoạt động truyền thụ, giảng dạy cho HS để trang bị cho các em những kiến thức, kỹ năng cần thiết để có thể chủ động tránh xa, ứng phó, tự bảo vệ bản thân trước những tình huống, đối tượng nguy hiểm có nguy cơ dẫn đến việc bị dụ dỗ lôi kéo cưỡng ép tham gia các hoạt động liên quan đến tình dục mà với sự ngây thơ, non nớt của mình, các em không hiểu hoặc không biết và bị xâm hại [1], [5], [7].

2.2. Các nội dung hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Tài liệu hướng dẫn chính thức có tính học thuật trong nhà trường về các nội dung giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học gần như không có.

Để biên soạn các nội dung dưới đây, nhóm tác giả đã tham khảo các nguồn sách, tài liệu phổ thông [2], [8]. Các nội dung chính mà nhóm tổng hợp và

^(*) Sinh viên, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

cho rằng cần thiết trong việc giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ bao gồm 8 nội dung, mỗi nội dung cần đảm bảo giáo dục cho trẻ được các kiến thức cơ bản, thế nào là cảm xúc an toàn và không an toàn, đặc biệt nhấn mạnh cảm xúc sợ hãi và vì sao lại sợ hãi, gọi tên chính xác các bộ phận trên cơ thể, đặc biệt là các bộ phận riêng tư, ranh giới quyền cơ thể và giải thích cơ bản cho trẻ hiểu làm thế nào để có em bé khi dạy về thân thể của trẻ. Như thế nào là đụng chạm an toàn, như thế nào là đụng chạm không an toàn và rèn luyện cho trẻ cách nói không với đụng chạm không an toàn. Đối với tình huống an toàn và tình huống không an toàn, cung cấp kiến thức cho trẻ biết thế nào là tình huống an toàn và không an toàn, giáo dục cho trẻ 3 quy tắc phòng tránh bị xâm hại tình dục cơ bản đó là quy tắc đồ lót, quy luật bàn tay, quy tắc No - Go - Tell. Hơn thế nữa, còn cần cho trẻ biết như thế nào là người có thể giao tiếp an toàn. Bên cạnh đó, cần cho trẻ hiểu về cơ thể trẻ là của trẻ, trẻ có quyền nói không với những hành vi đụng chạm mà trẻ không thích, không mong muốn. Ngoài ra, cũng cần đưa ra một số tình huống nguy hiểm có nguy cơ dẫn đến bị xâm hại tình dục một cách khéo léo phù hợp với tư duy của trẻ và nêu ra các hướng xử lý tình huống hợp lý cho trẻ.

2.3. Các phương pháp giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Căn cứ vào đặc điểm phát triển của trẻ tiểu học [1], GV và phụ huynh có thể đưa ra các phương pháp giáo dục phù hợp. Đặc điểm nổi bật ở trẻ tiểu học là tư duy trực quan vẫn chiếm ưu thế, đặc biệt ở những năm đầu tiểu học. Năng lực ghi nhớ cũng tăng đáng kể so với giai đoạn trước đó, nhưng vẫn chưa thể ghi nhớ nhiều thông tin quá dài, phức tạp. Năng lực chú ý của trẻ cũng không kéo dài quá lâu nên người lớn cần có các phương pháp hỗ trợ để thu hút trẻ. Dựa trên những đặc điểm này, nhóm tác giả nhận thấy các phương pháp như trò chuyện, kể chuyện, tạo tình huống giáo dục, trực quan và trò chơi có thể vận dụng vào hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học. *Phương pháp trò chuyện* giúp cho GV và phụ huynh có thể hiểu suy nghĩ của trẻ, tạo sự gần gũi với trẻ, có thể phát hiện vấn đề nếu có ở trẻ và kịp thời giải quyết. GV và phụ huynh cần khéo léo trong cách đặt câu hỏi để trẻ có thể cởi mở chia sẻ về các vấn đề của

bản thân [4]. *Kể chuyện* là phương pháp phổ biến trong giáo dục trẻ tiểu học, giúp cho trẻ hình dung một cách dễ dàng đến các vấn đề cần đề cập bằng ngôn ngữ hình thể vui nhộn, hấp dẫn. GV và phụ huynh có thể xây dựng và kể cho trẻ nghe về những mẩu truyện mà trong đó có đề cập đến những tình huống nguy hiểm, có nguy cơ bị xâm hại và cách xử lý tình huống của các nhân vật trong câu chuyện để trẻ dễ tiếp thu [4]. *Tạo tình huống giáo dục* là phương pháp tạo ra các tình huống có vấn đề để trẻ tự đưa ra hướng giải quyết; sau đó, GV và phụ huynh sẽ định hướng lại cách xử lý tình huống của trẻ, sao cho phù hợp, cuối cùng GV và phụ huynh đưa ra kết luận và cung cấp thêm những kiến thức cần thiết về phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ [4]. *Phương pháp trực quan* là phương pháp sử dụng các tranh ảnh, mô hình... trong giảng dạy góp phần tạo nên sự sinh động, giàu màu sắc, đa dạng về hình thức thể hiện nội dung kiến thức phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của trẻ nhằm giúp trẻ dễ tiếp thu bài học. Đối với thời đại công nghệ số như hiện nay, GV và phụ huynh cần phải vận dụng khéo léo phương pháp trực quan thông qua việc sử dụng các tài liệu điện tử trong hoạt động giảng dạy [4]. *Trò chơi* là phương pháp mà trẻ có thể dần dần tham gia vào các hoạt động do GV tổ chức; qua đó, truyền đạt kiến thức một cách nhẹ nhàng nhằm giảm tải áp lực học tập thông qua hoạt động vui chơi, nhưng vẫn cung cấp được những kiến thức cần thiết cho trẻ; GV và phụ huynh cần tổ chức những trò chơi có liên quan đến nội dung kiến thức phòng tránh bị xâm hại tình dục để trẻ có thể lĩnh hội được kiến thức một cách nhẹ nhàng không gây ám ảnh cho trẻ về vấn đề này [4].

Những khái niệm, nội dung và phương pháp mà nhóm tác giả đã làm rõ ở trên là phần lí luận quan trọng để nhóm thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học.

3. Thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

3.1. Kết quả khảo sát nhu cầu thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Nhằm phục vụ cho quá trình thiết kế website,

game, video, cảm nang nhóm tác giả đã thực hiện khảo sát online trên 3 nhóm đối tượng là GV tiểu học, phụ huynh HS tiểu học, sinh viên thuộc khối ngành Sư phạm để có thông tin về những mong muốn liên quan đến mức độ tiếp cận tài liệu điện

tử về phòng tránh bị xâm hại tình dục và sự cần thiết của các sản phẩm mà nhóm sẽ thiết kế, đồng thời khảo sát nhu cầu về hình thức, nội dung mà các đối tượng tham gia khảo sát mong muốn ở các sản phẩm của nhóm.

Bảng 1. Kết quả khảo sát GV, phụ huynh, sinh viên về nhu cầu có các sản phẩm điện tử về phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Đối tượng khảo sát	Số lượng và tỉ lệ trả lời “có sử dụng”								Tổng số câu trả lời
	Website		Video		Game		Cảm nang		
	Tần số	Tỉ lệ	Tần số	Tỉ lệ	Tần số	Tỉ lệ	Tần số	Tỉ lệ	
GV	146	96,7	146	96,7	136	90,1	147	97,4	151
Phụ huynh	137	95,8	132	92,3	121	84,6	138	96,5	143
Sinh viên	131	94,9	122	87,1	97	69,3	133	95	140

Qua bảng 1, cho thấy, có trên 90% GV, phụ huynh và sinh viên sẵn sàng sử dụng website và cảm nang, 85% sẽ sử dụng video và 60% cho là sẽ sử dụng game (nếu có).

Ngoài ra, nhóm tác giả còn nhận được phản hồi tích cực về nội dung và hình thức mà nhóm đề xuất về các sản phẩm. Trong đó, nội dung của website mà ba nhóm đối tượng trên mong muốn nhất là kĩ năng phòng tránh bị xâm hại tình dục; hình thức của video được mong muốn nhất là phim hoạt hình; nội dung của game được mong muốn nhất là xử lí tình huống và hình thức cảm nang được mong muốn nhất là tình huống. Điều này chứng minh, nhu cầu cần có các sản phẩm điện tử hỗ trợ cho hoạt động phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học là nhu cầu có thật và cấp thiết.

Đây là căn cứ thực tiễn quan trọng làm cơ sở cho nhóm thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học.

3.2. Thiết kế các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học

Dựa trên kết quả khảo sát nhu cầu thiết kế các sản phẩm điện tử và thực trạng xâm hại tình dục ở trẻ em đang diễn ra phức tạp như hiện nay; đã khẳng định việc giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ, đặc biệt là trẻ tiểu học, để trẻ có thể tự bảo vệ bản thân trước nguy cơ bị xâm hại tình dục là luôn cần thiết và vô cùng quan trọng. Ngoài ra, qua quá trình nghiên cứu, nhóm nhận thấy trên

thị trường còn khan hiếm các tài liệu, đặc biệt là tài liệu điện tử (website, game, cảm nang, video) hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học. Bên cạnh đó, nhóm tác giả còn căn cứ trên các cơ sở là tính mục đích (thiết kế các sản phẩm điện tử, phải đáp ứng được mục đích chính của nghiên cứu là thiết kế được các sản phẩm là web, video, cảm nang, game hỗ trợ GV, phụ huynh trong hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học); tính khoa học (các sản phẩm điện tử được thiết kế phải dựa trên các ngôn ngữ lập trình web, app và đặc điểm tâm sinh lí của trẻ tiểu học); tính khả thi (các sản phẩm điện tử thiết kế phải đảm bảo ứng dụng được trong thực tế, đáp ứng được nhu cầu của người sử dụng); tính pháp lí (Điều 102, Luật trẻ em, năm 2016; Điều 112, Điều 114, Điều 115 và Điều 116 trong Bộ Luật hình sự năm 1999).

Các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học:

Sản phẩm đầu tiên, Website “Em cần bảo vệ” với địa chỉ truy cập <http://emcanbaove.edu.vn>, khẩu hiệu của website là “Hãy bảo vệ trẻ em - Ngay khi còn có thể”. Website cung cấp tài liệu, hướng dẫn các phương thức giúp phụ huynh, GV giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học, đồng thời cung cấp các kiến thức giúp cho trẻ tự bảo vệ mình. Website được thiết kế bởi ba bước cơ bản, bước 1 là thiết kế website và thử nghiệm trên máy tính cá nhân bằng phần mềm giả lập môi trường web (website phát triển trên mã nguồn mở

Wordpress); bước hai là upload mã nguồn (Source) và cơ sở dữ liệu (Database) của web lên host và trở tên miền về host để web có thể hoạt động; bước 3, nhóm tiến hành lấy ý kiến phản hồi về website từ người sử dụng (GV, phụ huynh, sinh viên) và chỉnh sửa lỗi phát sinh (nếu có). Cụ thể giao diện của website sau khi hoàn thành, với các phần gồm *trang chủ* (link để quay về trang chủ của website); *Pháp luật* (quy định của pháp luật Việt Nam và trên thế giới về hành vi xâm hại tình dục trẻ em); *Góc cảnh giác* (tập hợp những bài báo có liên quan về xâm hại tình dục ở trẻ em); *Bảo vệ cho em* (cẩm nang, video và game) hỗ trợ giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học. Tất cả nội dung nêu trên được trình bày tại Menu chính của website. Tiếp đến là phần giới thiệu chung về Website, mục đích, nội dung, cách đóng góp ý kiến cho Website; phần khung tìm kiếm (dùng để tìm kiếm các nội dung của web); phần bài viết mới (liệt kê 10 bài đăng mới nhất của web); phần chuyên mục (liệt kê các chuyên mục của web như pháp luật, bảo vệ cho em, mọi người cần biết, góc cảnh giác); thống kê lượt truy cập (liệt kê tổng số khách đã truy cập và số khách đang ghé thăm website).

Sản phẩm thứ hai, game chạy trên hệ điều hành Android của điện thoại thông minh. Tên game là: “Em cần bảo vệ” được cung cấp tại địa chỉ <http://emcanbaove.edu.vn/game-emcanbaove>. Nhằm giúp cho trẻ tiểu học giảm tải việc học tập lý thuyết về phòng tránh bị xâm hại tình dục, không gây áp lực hay ám ảnh của việc giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục đối với các em, giúp các em có tâm thế vừa học, vừa chơi. Game được thiết kế với ba bước cơ bản, bước 1 là tìm các tài liệu liên quan (các tài liệu về luật trẻ em, giới tính, giáo dục cảm xúc cho trẻ và các tình huống trẻ cần giải quyết khi gặp nguy hiểm) và soạn thảo câu hỏi trắc nghiệm phù hợp cho game; bước 2 là lập trình và hoàn thiện game; bước 3 sẽ đưa game vào thực nghiệm và ứng dụng trực tiếp cho trẻ tiểu học. Game được thiết kế với cơ sở dữ liệu là 44 câu hỏi; gói câu hỏi cho mỗi lần chơi là 10 câu (10 câu hỏi này sẽ được chọn ngẫu nhiên từ 44 câu của phần cơ sở dữ liệu). Mỗi câu hỏi cung cấp những kiến thức liên quan đến việc giáo dục giới tính và những tình huống trong việc giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục phù hợp cho trẻ tiểu học. Mỗi câu hỏi sẽ

có 4 đáp án (A, B, C, D). Trong 4 đáp án sẽ có 1 đáp án đúng nhất. Mỗi câu trả lời đúng người chơi sẽ được 4 điểm, trả lời sai sẽ kết thúc lượt chơi và phải bắt đầu lại từ đầu. Với hình thức game về giáo dục, trẻ sẽ được thỏa sức với trò chơi giải trí nhưng thông qua giải trí trẻ vẫn có kiến thức cần thiết về phòng tránh bị xâm hại tình dục.

Sản phẩm thứ ba, cẩm nang do nhóm thiết kế có tên là “Em cần bảo vệ” được cung cấp tại địa chỉ: <http://emcanbaove.edu.vn/camnang-emcanbaove>. Nhằm tạo một nguồn tài liệu đáng tin cậy cho việc giáo dục giới tính và phòng tránh bị xâm hại tình dục. Giúp trẻ hiểu về cơ thể và cảm xúc của bản thân, giáo dục về sự an toàn và không an toàn cho trẻ. Cẩm nang được thiết kế gồm 3 bước cơ bản, bước 1 tìm đọc, chọn lọc, phân chia từng phần nội dung cùng những ví dụ và tình huống hợp lý với nội dung kiến thức của cẩm nang; bước 2 sẽ soạn thảo nội dung và vẽ hình minh họa cho cẩm nang; bước 3 là hoàn thiện cẩm nang và thực nghiệm. Nội dung của cẩm nang gồm hai phần, phần dành cho trẻ tiểu học và phần dành cho phụ huynh, GV. *Phần dành cho trẻ tiểu học* nhằm cung cấp kiến thức về cảm nhận cảm xúc của bản thân trẻ, hiểu về các bộ phận trên cơ thể (đặc biệt là vùng riêng tư), đụng chạm an toàn và không an toàn, tình huống an toàn và không an toàn, các quy tắc an toàn, ranh giới quyền cơ thể của trẻ, các bài tập xử lý tình huống, giáo dục giới tính và chú trọng đến cách phòng tránh bị xâm hại tình dục ở trẻ tiểu học. *Phần dành cho phụ huynh và GV* là một nguồn tài liệu tham khảo trong hoạt động giáo dục giới tính và phòng tránh bị xâm hại tình dục, qua những tình huống và từ đó hỗ trợ trẻ trong cách xử lý những tình huống có trong cẩm nang, sau đó liên hệ những tình huống khác trong thực tế để trẻ hiểu hơn về cách xử lý những tình huống mà phụ huynh hay GV muốn đề cập. Không những thế, cẩm nang còn đề xuất những địa chỉ của những tổ chức bảo vệ trẻ em cho phụ huynh và GV tham khảo.

Sản phẩm cuối cùng, video do nhóm thiết kế có tên là “Em cần bảo vệ” được cung cấp tại địa chỉ: <http://emcanbaove.edu.vn/video-emcanbaove>” nhằm giải thích, mở rộng thêm những kiến thức của phần cẩm nang với mục đích chính là giáo dục những kiến thức cơ bản cho trẻ tiểu học về giáo dục giới tính và giáo dục phòng tránh bị xâm hại

tình dục, đồng thời giúp cho GV và phụ huynh có thêm một phương tiện hỗ trợ tốt hơn trong hoạt động này. Video được thiết kế với 3 bước cơ bản, bước 1 là xây dựng nội dung và phác thảo hình ảnh cho video, bước 2 sẽ xây dựng âm thanh cho video, bước 3 là dùng phần mềm chuyên dụng hoàn thiện và thực nghiệm trên HS tiểu học. Video được thiết kế với hình ảnh ngộ nghĩnh, âm thanh vui nhộn, gần gũi với trẻ. Video này sẽ giúp cho trẻ nhận biết được sự khác nhau cơ bản giữa nam và nữ, những tình huống an toàn và không an toàn, những việc không nên làm khi ở nhà một mình, những tình huống nguy hiểm có thể dẫn đến bị xâm hại tình dục, việc phải làm nếu không may bị xâm hại tình

dục và những người đáng tin có thể giúp đỡ khi trẻ gặp nguy hiểm, có nguy cơ bị xâm hại tình dục.

3.3. Khảo nghiệm phản hồi của người sử dụng và thực nghiệm hiệu quả giáo dục của các sản phẩm điện tử

Phản hồi của người sử dụng:

Sau khi các sản phẩm điện tử hoàn thành, nhóm tác giả đã đăng link website lên mạng xã hội để mọi người tự do truy cập và cài đặt game. Tiếp đến, nhóm đã thiết kế một bảng hỏi online gửi đến mọi người để thu thập ý kiến của họ về nội dung, giao diện của website, nội dung và hình thức của video và cảm nang, nội dung câu hỏi, thể thức chơi của game. Kết quả được trình bày ở bảng 2.

Bảng 2. Kết quả phản hồi của đối tượng khảo sát về giao diện và các mảng nội dung cụ thể của các sản phẩm điện tử

Nội dung câu hỏi	Hoàn toàn không hài lòng	Không hài lòng	Nửa hài lòng nửa không hài lòng	Hài lòng	Rất hài lòng	Tổng số	ĐTB
Giao diện website	6 (5,9%)	8 (7,8%)	49 (48%)	30 (29,4%)	9 (8,8%)	102 (100%)	3,27
Nội dung cảm nang	2 (1,96%)	0 (0%)	15 (14,7%)	55 (53,92%)	30 (29,41%)	102 (100%)	4,08
Hình thức cảm nang	1 (0,98%)	2 (1,96%)	16 (15,68%)	51 (50%)	32 (31,37%)	102 (100%)	4,08
Nội dung video	1 (0,98%)	1 (0,98%)	18 (17,64%)	57 (55,88%)	25 (24,5%)	102 (100%)	4,02
Hình ảnh, âm thanh của video	0 (0%)	3 (2,94%)	21 (20,58%)	48 (47,05%)	30 (29,41%)	102 (100%)	4,03
Nội dung câu hỏi của game	0 (0%)	2 (4,25%)	9 (19,14%)	26 (55,31%)	10 (21,27%)	47 (100%)	3,93
Thể thức chơi của game	2 (4,25%)	3 (6,38%)	8 (13,5%)	21 (44,68%)	13 (27,65%)	47 (100%)	3,85

Qua kết quả phản hồi trên đã chứng minh được tính khả thi và thực tiễn của các sản phẩm điện tử thông qua mức độ hứng thú và hài lòng của đa số người truy cập/ người sử dụng, nội dung của các sản phẩm điện tử mà người sử dụng đã lựa chọn. Tuy nhiên, website do nhóm tự thiết kế còn giới hạn về giao diện nên website chưa đẹp mắt. Nội dung, hình thức cảm nang và video do nhóm thiết kế đã cơ bản đáp ứng được nhu cầu của GV và phụ huynh về giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học, nên đa phần đối tượng khảo sát đều hài lòng. Thể thức chơi của game khá hấp dẫn với người dùng nên đa số

người tham gia khảo sát đều hài lòng.

Thực nghiệm các sản phẩm điện tử (website, video, game, cảm nang) hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho học sinh tiểu học:

Thực nghiệm sư phạm được thực hiện nhằm khẳng định hiệu quả và tính khả thi của các sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học. Nhóm tác giả tiến hành thực nghiệm tại Trường Tiểu học Trương Định và Trường Tiểu học Bông Sao vào tháng 4/2018.

Trước khi tiến hành giảng dạy, GV cho các HS

của cả hai trường trả lời 10 câu hỏi trắc nghiệm để kiểm tra những hiểu biết của các em về các kiến thức liên quan đến giáo dục giới tính và phòng tránh bị xâm hại tình dục (chưa cho các em biết đáp án đúng). Sau đó GV tiến hành giảng dạy những kiến thức về giới tính và phòng tránh bị xâm hại tình dục thông qua việc cho các em xem video, đọc cảm nang và chơi thử game do nhóm thiết kế. Ngoài ra, trong giờ học GV còn giải đáp những thắc mắc của các em về vấn đề này. Cuối giờ học GV đúc kết kiến thức và cho các em trả lời lại 10 câu hỏi ban đầu để có thể đo được hiệu quả giáo dục. Thông qua kết quả khảo sát sau tiết học, ta nhận thấy đối với Trường Tiểu học Trương Định nếu như ở đầu giờ 100% số HS của cả lớp trả lời đúng 2/10 câu và số HS trả lời đúng trung bình ở các câu hỏi là 91,086% thì ở cuối giờ 100% HS đã trả lời đúng 7/10 câu và số HS trả lời đúng trung bình ở các câu đã tăng lên thành 98,38%; còn đối với Trường Tiểu học Bông Sao lúc đầu giờ không có câu hỏi nào có số HS trả lời đúng 100% và số HS trung bình trả lời đúng ở các câu hỏi là 75,6% thì ở cuối giờ có tới 7/10 câu hỏi có số HS trả lời đúng 100% và số HS trả lời đúng trung bình ở các câu đã tăng lên thành 99,063%. Qua kết quả thực nghiệm trên đã chứng minh được hiệu quả giáo dục thực tế của các sản phẩm điện tử do nhóm thiết kế.

Ngoài ra, nhóm tác giả còn khảo sát mức độ yêu thích tiết học của HS ở cả 2 trường, thông qua việc phát phiếu trực tiếp cho các em vào cuối giờ học. Kết quả được thể hiện ở bảng 3 và bảng 4.

Bảng 3. Kết quả khảo sát mức độ yêu thích tiết học của HS lớp 3A1 tại Trường Tiểu học Trương Định (Tên lớp đã được thay đổi nhằm đảm bảo tính bảo mật)

Lựa chọn	Số học sinh		ĐTB
	Tần số	Tỉ lệ %	
Hoàn toàn không thích	0	0	4,9
Không thích	0	0	
Nửa thích, nửa không thích	0	0	
Thích	5	13,5	
Rất thích	32	86,5	
Tổng số	37	100	

Bảng 4. Kết quả khảo sát mức độ yêu thích tiết học của HS lớp 5A1 tại Trường Tiểu học Bông Sao (Tên lớp đã được thay đổi nhằm đảm bảo tính bảo mật)

Lựa chọn	Số học sinh		ĐTB
	Tần số	Tỉ lệ %	
Hoàn toàn không thích	0	0	4,8
Không thích	0	0	
Nửa thích, nửa không thích	1	3,1	
Thích	4	12,5	
Rất thích	27	84,4	
Tổng số	32	100	

Như vậy, thông qua kết quả thực nghiệm đã khẳng định được hiệu quả giáo dục, sự yêu thích của HS đối với các sản phẩm điện tử của nhóm. Đồng thời cũng cho thấy các sản phẩm này đã đáp ứng được nhu cầu học tập của HS cũng như giảng dạy của GV về giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục. Kết quả thực nghiệm cũng đã chứng minh được tính đúng đắn và khả thi của việc thiết kế các sản phẩm điện tử (website, game, video, cảm nang) hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học.

4. Kết luận

Xâm hại tình dục ở trẻ tiểu học là một vấn nạn cần được xã hội quan tâm nhiều hơn, bởi các công trình nghiên cứu, các tài liệu về vấn đề phòng tránh xâm hại tình dục còn hạn chế và chưa phổ biến, tài liệu điện tử với nội dung phòng tránh bị xâm hại tình dục với đối tượng giáo dục muốn hướng đến là trẻ tiểu học càng khan hiếm hơn. Sau khi thực hiện khảo sát nhu cầu của phụ huynh HS tiểu học, GV và sinh viên thuộc khối ngành Sư phạm đã khẳng định được nhu cầu về những sản phẩm điện tử hỗ trợ hoạt động giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học là nhu cầu có thật và cấp thiết.

Nhóm tác giả đã thiết kế bốn sản phẩm điện tử (website, video, cảm nang, game) với mong muốn có thể ứng dụng các sản phẩm vào thực tiễn và qua kết quả lấy ý kiến phản hồi của người sử dụng, quá trình thực nghiệm đã chứng minh được sự hứng thú và hài lòng về nội dung của các sản phẩm điện tử cũng như khẳng định được hiệu quả

giáo dục, sự yêu thích của HS. Đồng thời cũng cho thấy các sản phẩm này đã đáp ứng được nhu cầu học tập của HS cũng như giảng dạy của GV về giáo dục phòng tránh bị xâm hại tình dục cho trẻ tiểu học./

Tài liệu tham khảo

- [1]. Nguyễn Văn Giao, Nguyễn Hữu Quỳnh, Vũ Văn Tảo, Bùi Hiền (2001), *Từ điển Giáo dục học*, NXB Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
- [2]. Nguyễn Lan Hải (2016), *Cẩm nang giáo dục giới tính*, NXB Phụ nữ, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [3]. Dương Thị Diệu Hoa (2008), *Tâm lý học phát triển*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [4]. Trần Thị Hương (2011), *Dạy học tích cực*, NXB Đại học Sư phạm, Thành phố Hồ Chí Minh.
- [5]. Hoàng Phê (2010), *Từ điển tiếng Việt*, NXB Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
- [6]. Quốc hội (1999), *Luật trẻ em*, Hà Nội.
- [7]. Quốc hội (2016), *Luật hình sự*, Hà Nội.
- [8]. Phạm Thị Thuý (2017), *Cẩm nang phòng tránh bị xâm hại cho con*, Saigonbooks, Thành phố Hồ Chí Minh.

DESIGNING ELECTRONIC PRODUCTS USED IN SEXUAL ABUSE PREVENTING EDUCATION FOR PRIMARY-SCHOOL CHILDREN

Summary

This article presents the designing of electronic products used in sexual abuse-preventing activities for primary school children, including websites, videos, games, and manuals. It aims to provide them related knowledge as well as developing their skills against sexual abuse. In addition, it can be used as reference for teachers and parents regarding these activities. The products have received positive feedback from parents and teachers. Particularly, the empirical results show that the products have contributed well to a better acquisition of knowledge in sexual abuse prevention among the target children.

Keywords: Electronic material, preventative education, sexual abuse, primary school children.

Ngày nhận bài: 28/11/2018; Ngày nhận lại: 8/2/2019; Ngày duyệt đăng: 22/2/2019.